

VIDRE, ROCA I AIGUA TERMAL A 70° PER A UN CENTRE ÚNIC A EUROPA

Andorra, nous horitzons

A l'avantguarda de l'arquitectura, barrejant de la manera més atrevida, el vidre, la pedra i l'aigua, acaba de presentar-se a Escaldes-Engordany, al Principat d'Andorra, la maqueta del que serà el futur Centre Termo-Lúdic. L'altra cara, futura, del país.

M. Carme Grau-Ribot

El Principat d'Andorra acollirà, en un termini de poc més de dos anys, un centre únic a Europa, que presenta unes característiques que tenen l'origen en l'excel·lent temperatura de l'aigua termal que brolla a Escaldes-Engordany: a 70°, amb un cabdal de dos milions quatre-cents mil litres per dia. L'arquitectura del futur centre és diferent de tot el que existeix en l'àmbit de centres termo-lúdics, amb un disseny atrevit que s'integra perfectament en el context de les valls andorranes. Una base de pedra del país, d'on sorgeix com un cristall de roca, amb múltiples facetes, tot el teulat de vidre transparent, amb una punta de 40 metres d'alçada, de la qual parteixen cascades d'aigua calenta, i on s'ubicarà un mirador panoràmic.

Piscines exteriors amb aigua calenta

Entre els diferents atractius del centre, hi ha les piscines exteriors, amb

aigua entre 21 i 38°, per poder-s'hi banyar envoltats de neu; totes les piscines estan provistes amb corrents d'aigües a diferents temperatures, i estan comunicades per rius artificials, de manera que es podrà passar d'una piscina interior a una d'exterior nadant, després de passar sota diferents cascaes d'aigua termal.

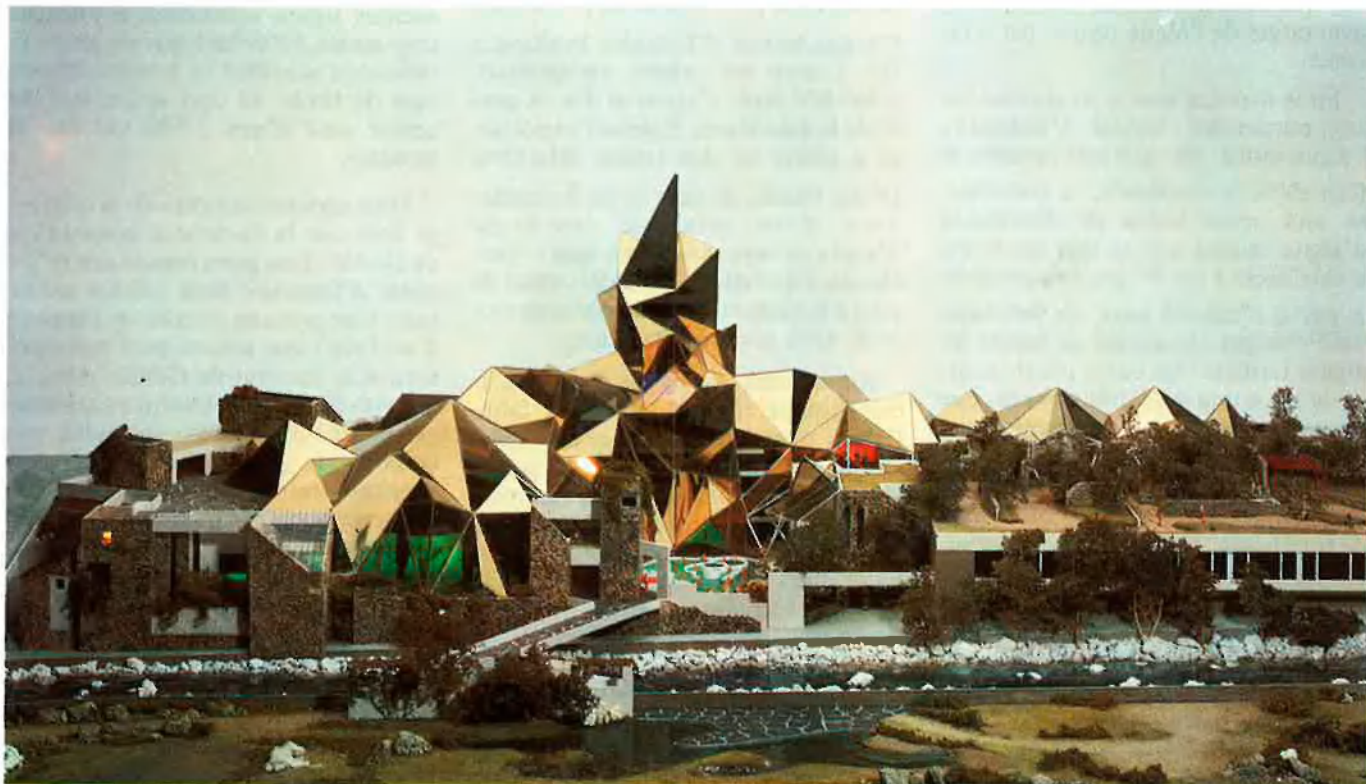
Aquesta mena de «paradís del relax», en un paradís fiscal, completa la seva oferta amb una secció paramèdica, on, després de passejar-se per les diferents piscines, saunes, platges de massatge, sales per assecar-s'hi amb aire calent, i un llarg etcètera, tots aquells que ho desitgin podran posar-se en forma, mitjançant banys de fang, massatges específics, fer algun tractament anti-*stress*, anticel·lulític, o senzillament, passar per l'esteticista. I, després de tot això, el centre compta amb restaurants, bars (aquàtics o de secà), sala de festes, discoteca, un centre comercial —*shopping* andorrà obliga— i un aparcament per 550 vehicles.

Els artífexs, dos arquitectes francesos

El Comú —l'Ajuntament— d'Escaldes-Engordany, en plantejar-se la construcció d'un centre termal, van fer diverses consultes entre especialistes del tema, proposant la intenció de la corporació, de fer alguna cosa que sortís del disseny actual dels centres termals, alhora que s'integrés en el paisatge andorrà. El gabinet francès Robert & Ruols va copsar la filosofia del Comú i va presentar el projecte a partir de la idea d'un cristall de quars monumental que sorgiria d'una base de pedra. Aquests arquitectes tenen una llarga experiència en realitzacions peculiars.

Les Caldes

Dues paraules donen origen al nom actual d'Escaldes, setena de les parròquies andorranes: Les Caldes, l'aigua calenta. Aquesta vila va néixer en aquest indret per aprofitar els avantatges de l'aigua termal que brollava de

Maqueta del Centre Termo-Lúdic.

les seves fonts. L'antic nucli està situat en una zona no massa assolellada, i els habitants treien un màxim partit d'aquesta aigua calenta a 70°. La tradició tèxtil és la més arrelada en la parròquia escaldenca, i abastava en teixits i filats tota la resta del Principat. Les dones que treballaven la llana i també el cuir utilitzaven l'aigua termal dels safareigs públics per al rentat d'aquests materials. En aquella època, fa més de cent anys, el turisme era inexistent, per

A mitjan 1984, el Comú d'Escaldes va començar a treballar seriosament en un projecte destinat a l'aprofitament de l'aigua termal com a element d'atracció turística. S'acostava l'entrada d'Espanya a la Comunitat Econòmica Europea, es parlava de la poca competitivitat dels preus andorrans enfront dels dels països veïns, i la davallada en picat de la qualitat del turisme començava a preocupar els andorrans. Tècnics en forratges van treballar du-

i també es va fer una recerca econòmica entre les diverses possibilitats de finançament.

Una societat d'economia mixta per finançar el centre

La filosofia del Comú d'Escaldes-Engordany de cara a la finançació del projecte vol fugir de la demanda sistemàtica de subvencions al govern i també de caure en mans dels grans «pools» econòmics. Està pensada com un impuls motor per tota la parròquia i també per al conjunt del Principat d'Andorra, ja que un centre d'aquestes característiques serà un incentiu per a la creació d'un entorn d'acord amb la qualitat i els serveis que oferirà el conjunt, promovent la construcció d'hotels i altres complementos. Així mateix, el centre termo-lúdic constituirà una oferta addicional al món de l'esquí, ja que oferirà una alternativa per als acompanyants no esquiadors, i per als que baixen de les pistes serà el relax esperat.

La idea del Comú és crear una societat d'economia mixta en què, per mitjà d'accions, tots els habitants de la parròquia —prioritàriament— puguin accedir al finançament del projecte. Les accions estaran també a l'abast dels habitants de la resta del Principat. El muntatge es farà de manera que les accions siguin accessibles a totes les economies, i s'evitarà que els grups financers n'acaparin un nombre important de títols. El cost aproximat del centre serà d'uns 2.500 milions de pessetes.

Dues societats conformen el muntatge financer: la Societat d'Inversió i la de Gestió. Tres parts componen la Societat d'Inversió: fons públics comunals, fons privades a través de l'emissió d'accions i una tercera part corresponent a la Societat de Gestió. Alhora, aquesta Societat de Gestió estarà integrada per tres parts diferenciades: una empresa de gestió especialitzada, de prestigi internacional reconegut, una part composta pel fons privat dels accionistes, i l'altra pels fons públics comunals.

Una vegada es defineixin els mecanismes de la societat, s'iniciaran els treballs, que tindran una durada màxima de 24 mesos. Inauguració doncs, d'ací a uns dos anys, amb un concert del compositor francès Jean-Michel Jarre, en què utilitzarà el raig làser. □

Comú d'Andorra.

més que hi havia dos hotels en la zona, que oferien als seus estadants els avantatges de l'aigua termal per a fer cures.

En la mateixa època, en algunes cases particulars també s'utilitzava l'aigua termal per diferents menesters. Cap als anys cinquanta, va construir-se una petita xarxa de distribució d'aigua calenta que es feia servir per a calefacció i també per ús domèstic. A partir d'aquells anys, els habitants del Principat van deixar de banda les aigües termals i les cures per dedicar-se de ple a una indústria naixent, que donava diners sense massa esforç: el turisme que venia atret pel nylon i el *duralex*, i que es meravellava davant els aparadors d'aquells basars on venien de tot i barat... era el món del consumisme que arribava a les tranquil·les valls andorranes, amb diners per gastar; era la febre de posar botigues per vendre el que els turistes demanaven. Al costat de tot això, les aigües termals i els recursos naturals quedaven lluny, tant com el rentat de la llana i el cuir en l'aigua calenta dels safareigs públics.

rant quasi un any per arribar a uns resultats molt per sobre de les previsions. L'aigua termal d'Escaldes brollava a 70° i amb un cabdal excepcional: 2.400.000 litres d'aigua al dia. A partir de la descoberta, el treball va portar-se a terme en dos fronts diferents.

D'una banda, la posada en funcionament d'una xarxa de distribució d'aigua calenta sanitària a tota la parròquia, i de l'altra, l'inici del treball de cara a la realització d'un centre termo-lúdic amb grans aspiracions.

Actualment, un sector de la població disposa d'instal·lació per rebre l'aigua termal, la qual cosa els representa una important economia, ja que el cost és molt més baix que l'electricitat o el gas. El cabdal d'aigua termal és suficient per abastar tota la parròquia, que compta amb una població d'11.600 habitants.

Pel que fa als estudis que han desembocat en el projecte actual, van durar tretze mesos; va portar-se a terme un estudi de marqueting per a la instal·lació d'un centre d'aquestes característiques, va examinar-se'n la factibilitat